

PHILIDOROVA OBRANA

početnih poteza: 1. e4 e5; 2. Sf3 d6; prvi ga je primjenjivao F. A. Philidor.

Philinos (←III st.), ant. grč. atlet. Pobjednik na OI ←264 i ←260 u trčanju na 1 i 2 stadija te ←256 u trčanju na 2 stadija.

Plazza, August (1825–1915), austr. oficir; učitelj mačevanja. U Zagrebu je 1889 otvorio privatnu mačevalačku školu i podučavao u njoj do 1891; 1893–1900 nastavnik je mačevanja u Gornjogradskoj gimnaziji. Na prvom višesemestralnom tečaju za učitelje gimnastike (1894–96) podučavao je sabljanje.

Plazza di Siena, stadion u parku Villa Borghese u Rimu, gdje se svake godine održavaju konjička natjecanja u preskakanju prepona.

Piccard, Auguste (1884–1962), švic. fizičar; prvi je u svijetu, zajedno sa K. Kipferom, 27. V 1931, izvršio let balonom (volumena 14500 m³) u stratosferu, postigavši SR u vis. od 15 281 m; god. 1932 je sa M. Cosynsom poboljšao SR u vis. od 16207.

pièce touchée (franc.; dotaknuta figura), šah: taknuto — maknuto; jedno od osnovnih šah. pravila prema kojem se potez mora izvršiti onom figurom koja je dotaknuta.

Piggot, Lester (1935), engl. džokej; do 1972 deveterostruki engl. prvak, pobjednik na 21 derbi utrci, od toga na 7 engl. derbija i na 3 u SR Njemačkoj.

Pihlajamäki, Kustaa (1902–44), fin. reprezentivacu slobodnom stilu rvanja; prvi na Ol 1924 i 1936 u kategoriji do 56 kg, odn. do 61 kg; drugi na Ol 1928 u istoj kategoriji; prvi na PE 1930, 1931, 1933, 1934, 1937, 1938 i 1939; drugi 1935 (sve u kategoriji do 61 kg).

pijafe (franc. piaffer), konjički sport: figura dresurnog jahanja i visoke škole jahanja; odmjeren, skraćen, uzdignut i ritmičan kas u mjestu. Leđa konja su meka, elastična i pokretljiva; stražnji trup se malo spušta, a jaka aktivnost sapa i skočnih zglobova daje plećkama i prednjem trupu veliku lakoću, slobodu i pokretljivost. Svaki dijagonalni par nogu diže se i spušta istovremeno u istom ritmu.

Pijuk, Stevan (1892-1963), učitelj gimnastike u školama srp. gradova. Za II svj. rata bio u konc. logoru; poslije Oslobođenja načelnik u DTV Partizan u Požarevcu. U znak zahvalnosti za njegov rad svake se godine organiziraju natjecanja za »Memorijal Stevana Pijuka«.

Pik Jugoslavija (5741 m), vrh u sovj. dijelu Pamira; tim imenom nazvali su 1979 bezimenu kotu članovi slov. ekspedicije u Pamir: Rok Kovač, Franci i Janko Arh, koji su se prvi popeli na nj.

pikado, (engl. darts), igra bacanja zašiljene metalne strelice u drvenu metu. Ploča mete, pričvršćena na zidu, je koncentričnim kružnicama podijeljena u kružne vijence različite širine, a cijela meta u 20 sektora s označenim brojevima (1-20). Svaki igrač može bacati strelicu 3 puta; igra počinje s unaprijed utvrđenim brojem bodova (većinom 301), od koga se u toku igre odbija broj ostvarenog pogotka. Cilj igre je da se što preciznijim pogocima u metu što prije osvoji 0 bodova. Pogodak u središnji krug a) vrijedi 50 bodova, u vijenac b) 25 bodova, u vijenac c) i e) toliko koliki je broj u sektoru, u vijenac d) broj sektora pomnožen sa tri, u vijenac f) dvostruko od broja sektora, a pogodak u obodni vijenac. 0 bodova.

pikador (španj.), borbe s bikovima: član ekipe koji jaše na konju zaštićen oklopom od prešanog pamuka; zabija garrochu u grbinu bika, kako bi mu oslabio mišiće vrata i plečke.

pike → post

Pikkuus, Aavo Nikolajevič (1954), sovj. reprezentativac u biciklizmu, zaslužni majstor sporta, član kluba Dinamo (Tartu). Za sovj. reprezentaciju nastupa od 1973. Na OI 1976 osvojio zlatnu medalju u cestovnoj ekipnoj utrci na 100 km. U istoj disciplini na PS 1977 osvojio zlatnu medalju, te 1975 i 1978 srebrnu. Pobijedio na Utrci mira 1977 i član je pobjedničke ekipe na istoj utrci 1975, 1977-79.

Pilar, Duro (1846—93), sveuč. profesor, član JAZU, osnivač Geološkog muzeja u Zagrebu; potpredsjednik HPD. Objavio brojne znanstvene radove. Predsjedavao osnivačkoj skupštini HPD, Zagreb, 15. X 1874, na kojoj je održao prvo planinarsko predavanje u našoj zemlji pod naslovom O postanku gorah.

pilari (engl. pillar), konjički sport: dva drvena stupa, ukopana u zemlju, između kojih se dovodi i privezuje konj; pomočno sredstvo za obuku konja u zadacima visoke škole jahanja, najčešće za učenje pijafa i levade.

Pilaš, Vilim (1927—70), profesionalni pilot; bavio se jedriličarstvom (1946), a zatim motornim letenjem; od 1969 radio u Pan-Andriji (Zagreb). Poginuo (sa Stevom Mileusnićem) u avionskoj nesreći (2.VI). Aeroklub Zagreb osnovao je Memorijal V. Pilaš i S. Mileusnić, kasnije prozvan Memorijal zagrebačkih pilota.

Pilić, Nikola (1939), reprezentativac u tenisu i zaslužni sportaš Jugoslavije; prvak Jugoslavije 1962—64, 1966—67, u igri parova 1959 i 1961—66, u igri mješovitih parova 1959. Pobjednik na Međunarodnom prvenstvu Jugoslavije 1963, 1965—66, u igri parova 1960—61 i 1963—64. Polutinalisti u Wimbledonu 1967, finalist u igri parova 1962. Pobjednik na Međunarodnom prvenstvu SAD u igri parova 1970. Sedmi na svj. rang-listi 1967. Član reprezentacije Jugoslavije koja je 1963 osvojila Kup kralja Gustava. Za reprezentaciju Jugoslavije igrao u Davis Cupu 1961—76.

pilon, modelarstvo: oslonac, stup u centru kruga za kružno-upravljani let modela (klase F2). Na p. se nalazi ručka u koju se uvlači natjecateljev zglavak dlana, kojim upravlja modelom u toku natjecanja ili postizanja rekorda (klasa F 2A, brzina).

pim-pam, franc. naziv za igru ping-pong u razdoblju 1901—25.

pimplanje -> proturezanje

Pinajeva (Hvedosjuk), Ljudmila Josifovna (1936), sovj. reprezentativka u kajakaštvu, zaslužna majstorica sporta, članica kluba Trud (Lenjingrad). U disciplini K-1 osvojila je zlatne medalje na Ol 1964 i 1968, srebrnu u K-2 na Ol 1972 i brončanu u K-2 na Ol 1968. Na PS osvojila je prva mjesta u disciplini K-1 1966, 1970—71 i 1973 te kao članica pobjedničke ekipe u disciplini K-4 1966, 1971 i 1973. Na PE osvojila je prva mjesta 1961 u K-2, 1965 u K-1 i K-4, 1967 u K-1, K-2 i K-4; 1963 osvojila je drugo mjesto u K-1 i K-2; 1965 bila je druga u K-2 Višestruka prvakinja SSSR.

Pindar (oko ←518 — poslije ←442), grč. pjesnik, autor Epinikija, odá posvečenih pobjednicima Antičkih igara; vrijedan izvor podataka za ant. atlete.

ping-pong, preteča stolnog tenisa; javlja se krajem XIX st. u Engleskoj i SAD. Igra je dobila ime prema zvuku loptice pri njenom udaru o stol i o drveni reket.

ping-pong diplomacija, izraz za situacije kada se preko sp. susreta uspostavljaju ili poboljšavaju međunarodni odnosi. Koristi se od 1971 kada je poslije PS u Nagoyi (Japan), stolnoteniska reprezentacija SAD neočekivano gostovala u NR Kini i odigrala više prijateljskih susreta. Ti susreti prethodili su pregovorima za uspostavljanje diplomatskih odnosa između NR Kine i SAD.

Pintarić, Pavao. Mladen (1914). odvjetnik; reprezentativac u mačevanju, međ. sudac za sablju; 1931—56 sudjelovao na PJ, PS i Ol (1936); pobjednik na PJ u borbi sabljom 1947. 1950 i 1951. Tajnik Jugoslavenskog mačevalačkog saveza (1938) i Mačeva-

